

TLAČOVÁ SPRÁVA

11. december 2024

Úspešná publikácia Abecedár slovenského filmu sa k čitateľom dostáva v druhom vydaní

Publikácia *Abecedár slovenského filmu 1921 – 2021*, ktorá ponúka netradičný pohľad na slovenskú kinematografiu prostredníctvom fenoménov našej filmovej kultúry, sa opäť dostáva k záujemcom. Krátko po svojom vydaní pred dvoma rokmi bola vypredaná, dnes znova prichádza na knižný trh. Rešpektovaní slovenskí i zahraniční filmoví historici, teoretici či publicisti v nej publikujú eseje na špecifické témy či motívy slovenskej kinematografie.

Abecedár slovenského filmu 1921 – 2021 tvorí súbor 25 krátkych esejí, ktoré sa venujú abecedne pomenovaným fenoménom našej filmovej kultúry. Zachytáva najvýraznejšie témy myslenia o slovenskom filme, fenomény a črty filmovej práce, naratívne a vizuálne motívy, pričom vychádza z myšlienky, že náš filmový archív ešte stále skrýva množstvo neprebádaného filmového bohatstva. Kniha zároveň hľadá v našej kinematografii nové, dosiaľ nepomenované súvislosti. Ide o publikáciu s netradičným pohľadom na dejiny a súčasnosť slovenskej kinematografie.

„Projekt Abecedára slovenského filmu 1921 – 2021 vznikol pri príležitosti 100. výročia zrodu slovenskej kinematografie a teraz po troch rokoch sa ako jeden z jeho editorov teším z rozpredaného slovenského prvého vydania, vďaka čomu pred Vianocami vychádza druhé vydanie,“ hovorí Martin Kaňuch, redaktor edičného oddelenia Slovenského filmového ústavu (SFÚ), ktorý je zostavovateľom publikácie spolu s filmovou historičkou Jelenou Paštékovou a Rastislavom Sterankom, riaditeľom Národného kinematografického centra SFÚ. Podľa Kaňucha *„Abecedár ostáva najmä pokusom o hravejší prieskum menej známych zákutí slovenského filmu. Záujem o takto koncipovanú knihu len potvrdzuje nutnosť orientácie na inak formulované otázky, na odlišné filmové témy a motívy, a tiež spôsoby písania o dejinách slovenskej kinematografie.“*

Heslá v publikácii sú radené abecedne od A po Z, pod písmenami sa skrývajú pojmy Absolvent, Beštia, Cenzúra, Detektív, Eden, Frida, Grapefruit, Hory, Chlieb, Ideály, Jánošík, Kubal, Láska, Mesto, Nástup, Objektív, Povstanie, Róm, Sfinga, Televízna filmová tvorba, Umenie, Veda, Xantipa, Yorik a Zaslúbenosť. Autormi hesiel sú okrem zostavovateľov Kaňucha, Paštékovej a Steranku aj Katarína Mišíková, Tomáš Hudák, Jana Dudková, Monika Mikušová, Martin Ciel, Eva Šošková, Eva Filová, Petra Hanáková, Kristína Aschenbrennerová, Zuzana Mojžišová, Denisa Jašová, Rudolf Urc a zahraniční autori Olaf Möller z Nemecka, Joanna Goszczyńska z Poľska a Jonathan Owen z Veľkej Británie. Autorom predslovu publikácie je britský filmový historik Daniel Bird. Publikáciu vydal Slovenský filmový ústav, texty v nej dopĺňajú fotografie, plagáty a iné obrazové materiály prevažne zo zbierok a fondov SFÚ.

Počas roka vo vydavateľstve SFÚ vyšli aj ďalšie publikácie. S mimoriadne pozitívnym ohlasom sa stretla publikácia *Máme svoj film!* s podtitulom *Slovenská filmová kultúra a propaganda 1939 – 1945*, ktorá je výsledkom viac ako desaťročnej výskumnej práce filmovej historičky Petry Hanákovej. Autorka ju nepísala chronologicky, kniha vznikla ako súbor štúdií na konkrétne, čiastkové témy. Ide o prvú vyčerpávajúcu monografiu reflektovaného obdobia s krátkymi exkurzami do rokov pred i po vojne. Text publikácie bohato ilustrujú dobové fotografie a dopĺňajú vzácne archívne dokumenty. K čitateľom sa z dielne SFÚ nedávno dostala aj monografická publikácia *Eva Krížiková* o legendárnej slovenskej herečke, ktorá patrila medzi najpopulárnejšie a najvýraznejšie herecké osobnosti svojej

Úspešná publikácia Abecedár slovenského filmu sa k čitateľom dostáva v druhom vydaní

doby. Oscilovala medzi bezprostredným komediálnym repertoárom a veľkými tragickými rolami. Kolektívna publikácia zachytáva jej jedinečné herectvo v oblasti divadla, filmu i televízie, autormi textov sú divadelný historik a kritik Karol Mišovic a filmové teoretičky Jana Dudková a Renáta Lokšová. Knihu dopĺňajú fotografie a súpis Krížikovej umeleckej tvorby.

V druhej polovici roka vyšiel aj zborník z filmologickej konferencie nazvaný *Príroda, kultúra, film* a tiež časopis pre vedu o filme a pohyblivom obraze *Kino Ikon 1/24*. K dispozícii je aj nástenný kalendár na rok 2025, tentoraz venovaný slovenskému kameramanovi Stanislavovi Szomolányimu, ktorý na budúci rok oslávi životné jubileum 90 rokov. Kalendár prináša fotografie z filmov, na ktorých sa podieľal. Elektronicky do konca roka vyjde ešte zborník *Slovenský film 2023* z diskusií prehliadky Týždeň slovenského filmu a *Kalendár filmových výročí 2025*. Publikácie SFÚ budú dostupné na BRaKu na Vianočnej Starej tržnici v Bratislave v dňoch od 15. do 17. decembra.

PODROBNÉ INFORMÁCIE O PUBLIKÁCIÁCH SFÚ:

[Abecedár slovenského filmu 1921 – 2021](#)

[Máme svoj film!](#)

[Eva Krížiková](#)

Zborník [Príroda, kultúra, film](#)

[Kino Ikon 1/24](#)

[Filmový kalendár 2025](#)

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 5710 1542, simona.notova@sfu.sk